
Pavel Višňovský: Díky studiu na FHS jsem začal myslet na ostatní

„Slyšel jsem těžké příběhy, kdy člověk přicházel o děti a nemohl se za nimi ani podívat. Vyprávěl to s chladným obličejem a já neudržel slzy,“ vzpomíná na své působení v neziskovce pomáhající lidem se zdravotním postižením Pavel Višňovský. Absolvent magisterského studijního programu Studia občanského sektoru, dnes ředitel úspěšné modelingové a herecké agentury JARO Group International, se ve svém magisterském výzkumu zabýval strategií boje proti etnické diskriminaci a možnostmi propojení neziskového a ziskového sektoru. Zeptali jsme se, jak lze tyto poznatky uplatňovat v praxi, jaké současné problémy české společnosti vnímá a jak ho proměnilo studium na FHS.

Před nástupem na FHS jste absolvoval bakalářský program Mediální studia na Fakultě sociálních věd. Je to celkem razantní změna zaměření – nebo ani ne?

Razantní změna to určitě byla. Pracuji již od svých 18 let, týden po maturitě jsem se odstěhoval do Prahy a nastoupil na plný úvazek. Chtěl jsem ale také vystudovat vysokou školu a mít titul. Hledal jsem proto nějaký kombinovaný obor a přihlásil jsem se právě na Mediální studia na FSV, protože byly blízké tomu, čemu se věnuji ve své práci. Říkal jsem si, že něco budu moci využít i v praxi. Nebyl to tedy titul, jen aby nějaký byl, ale blízký mému zaměření. Také jsem byl nadšen z vyučujících, učil nás například moderátor České televize Jakub Železný, který byl pro mě vzorem v mediální propagaci a prezentaci. Poštěstilo se mi ho mít i jako vedoucího bakalářské práce.

Zjevně jste byl se svým bakalářským studiem spokojený. Jaká byla vaše motivace ke změně oboru?

Spokojený jsem byl, ale mediální studia mě nebavila zas tolik, jak jsem čekal. Tak jsem si řekl, že zkusím ještě toho magistra vystudovat jinde. Podal jsem několik přihlášek, a když jsem se hlásil na FHS, vůbec jsem nevěděl, co očekávat od oboru Studia občanského sektoru (nyní Studium občanské společnosti – pozn. red.), bylo to úplně mimo obor, kde jsem se pohyboval. Načetl jsem si detailně a poctivě materiály k přijímacím zkouškám a snad jsem dostal i plný počet bodů. Právě již během přípravy mě literatura ke studiu docela vtáhla.

Byla to tedy změna k lepšímu?

Ano, cítil jsem se tady dobře, i když ze začátku jsem měl pocit, že SOS není nic pro mě. Byl jsem opravdu pečlivý student: četl jsem všechny texty a knihy, seznámil se s mnoha teoriemi, během přípravy na státnice jsem si vytvořil obrovské plachty s různými tématy. A to vše jen proto, že mě to hodně bavilo. Zároveň jsem měl na čem stavět, protože plno témat, která jsme se tady učili, jsem již znal z mediálních studií. Je trochu paradoxní, že před tím jsem se dostal k některým teoriím z pohledu ziskového sektoru. Do studia jsem byl hodně zapálený a vzpomínám na něj velmi rád. I přesto, že jsem byl spíše prakticky orientovaný, měl jsem rád i teorii a hltal jsem studijní literaturu v angličtině, díky čemuž jsem mohl zlepšovat své znalosti.

Jaké to pro vás bylo začít úplně v jiném oboru?

Na prvních přednáškách jsem si říkal, co tady dělám. Některé předměty byly zaměřeny jen neziskově, což je středobod celého programu. Tak jsem studium pojal jako výzvu, a až do konce jsem si neustále připomínal svou hlavní snahu co nejvíc propojovat ziskový sektor, ve kterém se pohybuji několik let, s tím neziskovým. Samostatně stojící, omezený neziskový sektor bez pomoci a kooperaci s dalšími odvětvími nemůže fungovat tak efektivně. Posléze se to proměnilo i v mou diplomovou práci, ve které jsem se zabýval přesně tímto propojováním.

Jak jste na to šel?

Dlouho jsem nevěděl, jak tuto problematiku uchopit, a tady bych chtěl poděkovat paní doktorce Muhič Dizdarevič, protože pochopila můj záměr, byla mi velkou oporou v tom téma neopustit a pečlivě jej probádat. Pro diplomovou práci jsem také potřeboval teoretické zakotvení, aby dávalo smysl v kontextu Studia občanského sektoru. Tak trochu náhodou jsem začal popisovat teorii heterogenity, která byla posléze mou oblíbenou.

Říkal jste, že jste si zlepšil i svou angličtinu. Prospělo vám studium ve více ohledech?

Prospělo mi velmi obecně v mém životě. Dříve jsem šel jen po zisku, ale díky studiu na FHS jsem začal myslet na ostatní. Hned od začátku jsem byl aktivní v jedné neziskové organizaci – v Dílnách tvořivosti a pomáhám jí doteď. Snažím se dívat na ten svět nejen ze svého idealistického pohledu, ale i z pohledu těch, kteří se nemusí mít tak dobře a kterým je třeba pomoci.

V diplomové práci jste se také zabýval strategií boje neziskového a ziskového sektoru proti etnické diskriminaci na trhu práce, sám jste ředitelem modelingové agentury. Uplatňujete výsledky diplomového výzkumu ve své současné práci? Přemýšlíte o této problematice jinak díky studiu FHS?

Již od začátku jsem se setkával s etnickými nerovnostmi a určitě o problematice přemýšlím jinak, o dost hlouběji. Mám to podložené teorií, ale i analýzou, kterou jsem realizoval v rámci diplomové práce. Na druhou stranu k nám již tolik nepřicházejí lidé, kteří by potřebovali pomoc neziskovým sektorem nebo sociálními podniky tak, jak je popisováno v diplomové práci. Musím se přiznat, že právě analýza z diplomové práce mi dávala smysl a přál bych si ji rozvést i více v praxi, ale v současnosti na to nemám kapacitu.

Jak jste se dostal k působení v neziskovce?

Měli jsme povinné praxe, díky kterým jsem se přidal k Dílnám tvořivosti pomáhajícím lidem po poranění mozku navrátit se zpět do života. Záměrně říkám díky, ne kvůli, protože si velmi vážím možnosti se zapojit. Nastoupil jsem tam původně proto, jelikož jsem musel absolvovat povinné praxe, ale najednou jsem poznal jiný svět neziskových organizací a zároveň i jejich fungování. Snažil jsem se maximálně zapojovat do chodu organizace a promítal jsem do svého působení poznatky z praxe v ziskovém sektoru. Dílny například vytvářely adventní a dušičkové věnce, které se neprodávaly tak, jak by si přály. Vymyslel jsem pro ně propagační letáky s vlastním vizuálem, následně jsem je roznášel po Praze 2 a prezentoval jsem je i na sociálních sítích. Nakonec ty nové adventní věnce ani nestihaly vyrábět!

To zní jako krásný začátek spolupráce.

Poté jsem se tam snažil chodit každý týden minimálně jednou, alespoň na hodinku, abych si s těmi lidmi mohl i hlouběji popovídat. Myslím si, že lidé obecně ke mně mají blízko, rychle se mi otevrou. Svěřovali se mi a vyprávěli mi o životních situacích, které se jim po úrazu děly. Naplňovalo mě to.

Není náročné poslouchat tyto těžké příběhy?

Ano, člověk si to nemůže úplně pustit k tělu, i když někdy to prostě nejde. O těch příbězích přemýšlí, bere si je domů, ovlivňují ho i v osobním životě – začne si vážit mnohem víc některých věcí, jako jsou rodina, přátelé, blízcí lidé. Váží si své práce, kterou může dělat bez omezení, baví ho a naplňuje. Slyšel jsem těžké příběhy, kdy člověk přicházel o děti a nemohl se za nimi podívat. Vyprávěl to s chladným obličejem a já neudržel slzy.

Děláte jim marketing i dnes?

Již ne v takové míře. Reklamu jsem jim zajišťoval primárně na začátku, kdy jsem na to měl více času. Teď se jim snažím pomáhat v rámci jednorázových projektů, jako jsou přesně ty adventní věnce. Také naše firma i rodina každý rok kupuje do dílen vánoční dárky, respektive investujeme do jejich seznamů přání. Také v minulém roce naši přátelé společně založili Nadaci Anežka, která pomáhá handicapovým dětem, „dávají jim sílu do pohybu.“ Nadaci jsem pomáhal s jejím rozjezdem a jsem za tuto zkušenost velmi vděčný.

Přijde vám důležité si povídat s lidmi o jejich příbězích?

Určitě a myslím si, že v českém prostředí se rozšiřuje, že lidé, kteří se mají dobře, se snaží pomáhat ostatním prostřednictvím svých firem nebo organizací v neziskovém sektoru. Samozřejmě často z takové spolupráce mají firmy i nějaké výhody, principy komerční spolupráce jsme řešili právě na přednáškách. Komerční subjekt pomáhá neziskové organizaci a má z toho profit a pozitivní obraz směrem k veřejnosti. Ale podle mě málokdo přemýšlí tímto směrem, spíše to berou jako nezištný krok pomoci jiným.

Jak se díváte na to, když se lidé zlobí, že vidí černochoha v reklamě nebo seriálu Netflixu?

O tom jsem snad i psal ve své diplomové práci. Jsem celkem milující člověk, takový sluníčkář, který má rád všechny a všechno a od svých 18, kdy jsem začal pracovat v agentuře, spolupracuji s černochoy, bělochoy, asiaty, míšenci apod. Krásné a zajímavé lidi najdete všude, tak mě ani nenapadne takové otázky řešit nebo se nad tím zamýšlet. Proto je pro mě těžké na tuto otázku odpovědět, protože nechápu, proč se nad tím lidé pozastavují. Avšak pokud seriál zpracovává určitou historickou skutečnost, je to diskutabilní, ale já to pořád nevnímám, protože beru lidi stejně. Nevidím černochoha nebo bělocha, vidím člověka. A jestli hraje černoška nebo mulatka anglickou královnu, je mi to jedno. Nerozumím, proč se někteří tímto pohledem omezují, a už vůbec nechápu, proč někdo řešil například leták z Lidlu, což byla v Česku velká aféra, když se v něm objevil černochoch. Musíme si uvědomit, že Česko, stejně jako spousta jiných zemí, je multikulturní. Opravdu sem jezdí lidé z celého světa, a to i za prestižními studii, lidé z Asie, Indie, Ameriky, Afriky. Dáváme jim příležitost posunout se v životě dál, proto zmíněné seriály a reklamy míří i na ně. Čím více v tom uvidí sebe nebo sobě podobné osoby, tím víc budou mít o produkt zájem, jsou tak i kupní silou pro různé firmy a platformy.

S jakými druhy diskriminace se potkáváte ve své práci a jak se reálně řeší?

Tady jsem možná omezen tím, jak funguji já i mé okolí. Od začátku se pohybuji v partě lidí, kteří smýšlí podobně. V agentuře JARO GROUP, ve které pracuji všechny ty roky, pokrýváme různé trhliny na českém trhu a máme také různé divize, např. JARO MEN, JARO HEREČKY, JARO HERCI, JARO KIDS a podobně. Od začátku jsme byli vyhlášeni tím, že jsme zastupovali všechna možná etnika ve všech zmiňovaných divizích. Všechny osoby bereme a vnímáme stejně, neděláme rozdíly. Také jsme si ale byli vědomi, kdo je žádaný pro zahraniční společnosti, protože – říkám to kolikrát – český trh je kolébka nebo srdce celého světa v natáčení reklam. Přijíždí sem produkce z Ameriky, z Asie, natáčí tady jak seriály, filmy, tak právě i ty reklamy. Opravdu velké nadnárodní společnosti tu pravidelně točí, vyhledávají štáby, tvůrce, ale i umělce, protože míří na mezinárodní trh. My v tom žijeme, žijeme svou prací, proto o tom možná ani tolik do hloubky nepřemýšlíme.

Říkám si spíše, že možná vy a vaše partneři přímo vytvořili takové prostředí, kde diskriminace jednoduše nemá místo.

Přesně tak.

Je to ve vaší branži velký problém?

Myslím si, že v rámci českého trhu se to posouvá. Je to trošku pomalejší než v zahraničí. V českých seriálech není úplně lehké obsadit někoho tmavší pleti. Ale mění se to, a to i třeba v uplatňování LGBTQ+ a dalších komunit... I když se to nezdá, třeba nekonečná Ulice dělá osvětu některých témat: řeší nemoci mozku i LGBTQ+ komunitu. Lidé to tolik nevnímají, protože jim to nedává televize přímo na podnose, ale ví se, proč ty věci dělají – snaží se těmi tématy společnost vzdělávat, dělají osvětu, i když to není na první pohled zřejmé.

Řekl byste, že je etnická diskriminace na ústupu?

Náš trh je určitě na dobré cestě, ale jak jsem říkal, jde to pomalu. Taky se to snažíme posouvat, nabízíme odlišné etnické a rasové skupiny do českých projektů, protože si myslíme, že tam místo prostě mají.

Jak se promítají znalosti ze studia občanské společnosti, kde se primárně řeší neziskový sektor, do vaší práce ve velmi komerční sféře?

Rozvedu to z pohledu studia. Díky paní docentce Dohnalové jsem několik vyučovacích hodin poslouchal výklad o sociálních podnicích, kterým se ona velmi podrobně věnuje a které jsem posléze zakomponoval do své závěrečné práce. Konkrétně jsem na příkladu teorie heterogenity, kterou jsem uplatnil v rámci trhu práce, přišel na to, že kdyby se ty tři subjekty – neziskový sektor, ziskový sektor a sociální podniky – společně koordinovaly, každý z nich by si ušetřil práci a fungoval efektivněji. Zároveň by taková spolupráce prospívala a pomáhala společnosti mnohem víc. Neříkám, že moje diplomka je světoborná, ale velmi mě potěšilo, že jsem k této důležité myšlence přišel. Z proběhlých hloubkových rozhovorů jsem zjistil, že neziskový sektor se typicky věnuje primárně nepřímé podpoře jednotlivců, třeba podporuje jejich vzdělávání a připravuje je tak na trh práce. Sociální podnik naopak nabídne práci, kde jednotlivci mohou získat návyky standardní práce a mají za to finanční ohodnocení. Kdyby do toho vstoupil ziskový sektor, například konkrétně z reklamní branže, kde se pohybují, etnické menšiny se mohou zúčastnit castingů, natáčet reklamy a vydělat si další finanční prostředky, aby se měly trochu lépe a aby mohly investovat peníze do dalšího vzdělávání, sebe prezentace a být perfektně připraveny na standardní pracovní trh. Zároveň když jsem byl v neziskovkách, viděl jsem případy osobního i pracovního vyhoření. Často ti lidé pracují za málo peněz, ale mají hodně náročné práce. Už nemají své počáteční nadšení, není vidět, že by je to naplňovalo. Ale když se neziskovka propojí se ziskovým sektorem, bude mít více prostředků pro financování svých programů, ohodnocení svých zaměstnanců, může jim to zase pomoci a situaci zvrátit, ušetřit je frustraci. Jsou dobrovolníci, kteří pomáhají jednou za týden, měsíc, i rok, jsou natěšení, odpracují a odejdou. Dělají to s dobrým svědomím. Ale pak jsou lidé, kteří tuto práci dělají dennodenně. Je to psychicky náročné, o to více když se jedná o práci s lidmi s handicapem mozku, opravdu před takovými pracovníky smekám.

sociální práce

Myšlenka propojení ziskového a neziskového sektoru, kolem které se točíte, mi přijde zajímavá.

Věnoval jsem se jí už od začátku studia – proč ty dva světy stavět proti sobě? Proč je nepostavit do kooperace? Jsme jedna společnost, a kdybychom více spolupracovali a snažili se propojovat naše myšlenky, ač jsou někdy trochu protichůdné, tak by působení obou sektorů bylo efektivnější. Proto za mě striktní omezení a vymezení neziskového sektoru, že existuje samostatně, je špatné. Společenský kontext je důležitý, a když si otevřeme dveře a dobře ty věci postavíme, bude to fungovat.

Napadlo vás na základě diplomové práce vytvořit nějakou strategii propojování různých odvětví?

O tom jsem nepřemýšlel. Měl jsem dobrou myšlenku, dobrý výsledek, měl jsem cíl, kterého jsem dosáhl, a se kterým jsem byl spokojen. Byl to spíše můj osobní úspěch, než abych usiloval o velký přesah do společnosti.

U humanitních věd obecně je jednou z nejčastěji artikulovaných otázek uplatnění. Kdybyste se nevydal svou, jaké jiné cesty by se vám naskytly po studiu SOS?

Velkou a skvělou roli hrají povinné praxe. Člověk si zažije, jak funguje podobná organizace, získá zkušenosti a poznatky z praxe bude moci využít při dalším studiu. Zároveň si myslím, že zrovna absolventi tohoto studijního programu by mohli přijít do vyšších i vedoucích pozic nevýdělečných organizací, protože budou mít jak praxi, tak i potřebný teoretický základ. Toto spojení otevírá absolventům dveře k subjektům neziskového sektoru. Dále se dá uplatnit ve veřejné sféře a institucích, úřadech, ve firmách na pozici HR, která se věnuje rovnému přístupu k zaměstnancům.

Co je podle vás to nejdůležitější, co vám studium SOS dalo?

Řekl bych, že se o tom bavíme celou dobu. Studium vás může změnit lidsky. Mě to úplně otočilo a беру jako velké pozitivum, kým jsem se stal a jak jsem se změnil. Teď mi záleží na tom, jak se mají ostatní. Snažím se na ně myslet, pomáhat, ať už v rámci rodiny, společnosti, neziskových organizací. Zároveň program poskytuje teoretickou škálu, kterou lze vyzorovat pak i v praxi. Není to jen teorie, kterou se jen naučíte na zkoušku, kdo ji vymyslel a kdo se vůči ní vymezoval, ale dokážete ji uplatnit v praxi.

Napadá vás i nějaká vzpomínka z dob studia?

Moje intenzivní vzpomínky jsou na paní doktorku Muhič Dizdarevič a docentku Dohnalovou, protože vyučují specifickou část náplně studia a mě osobně a moji práci nesmírně obohatily. Letos jsem bohužel nemohl kvůli nemoci, ale loni jsem se účastnil setkání absolventů a cítil jsem se zase jako během studií, jako v takové druhé rodině. To je taky výhoda programu: malá skupina lidí, ale stále dobrý kolektiv přátel, i když jsou to studující kombinované formy, kteří se vidí jednou za pár týdnů. Měl jsem tam i svoji malou partu, byli jsme čtyři a učili jsme se spolu, připravovali se na státnice, pokládali si vzájemně otázky, pomáhali si vymýšlet témata prací. Jsem za to opravdu vděčný. A musím říct, že se mi i líbilo, že spolu se mnou studovali již vyzrálejší osoby, což nás, pořád skoro děti, obohatilo, předávali jsme si zkušenosti.

Díky studiu jste více společensky uvědomělý.

Určitě, a jsem i politicky aktivní v rámci městské části Prahy, ve které bydlím. Snažím se o podporu projektů zvelebování veřejného prostoru, jsem i předseda a součást výboru dvou domů, o které se starám. Snažím se řídit tím, že se má mít dobře celá skupina lidí, nejen jednotlivců.

Jak zvládáte tolik věcí?

Dobrý time management, který jsem si vybudoval shodou okolností taky při studiu během přípravy na státní zkoušky. Učil jsem se intenzivně čtyři měsíce a měl jsem přesně rozložené a naplánované, co kdy se budu učit, rekapitulovat a podobně.

Se svojí odborností, které společenské problémy vnímáte nyní jako nejzásadnější? A promítají se nějak do oboru modelingu?

V rámci dnešního světa je opravdu těžké rozeznat pravdu od lži. Myslím si, že česká společnost se ještě úplně nenaučila ověřovat si fakta a zdroje. Je tu také stále zášť a nenávisť. Lidé často nevidí za práh svého bytu. Řeší jen to, co se týká jich, ale už ne, jaký to může mít vliv nebo dopad na jejich okolí, děti, vnoučata. Jsme omezení na žití v přítomnosti. Což je vlastně dobře, člověk by měl žít v přítomnosti, ale měl by taky myslet na další generace, a to nejen z environmentálního hlediska, ale i společenského a ekonomického.

Alena Ivanova

[Web programu Studia občanské společnosti](#)

KAM VEDE FHS?

Série rozhovorů s alumni o jejich kariérách i přínosech studia.